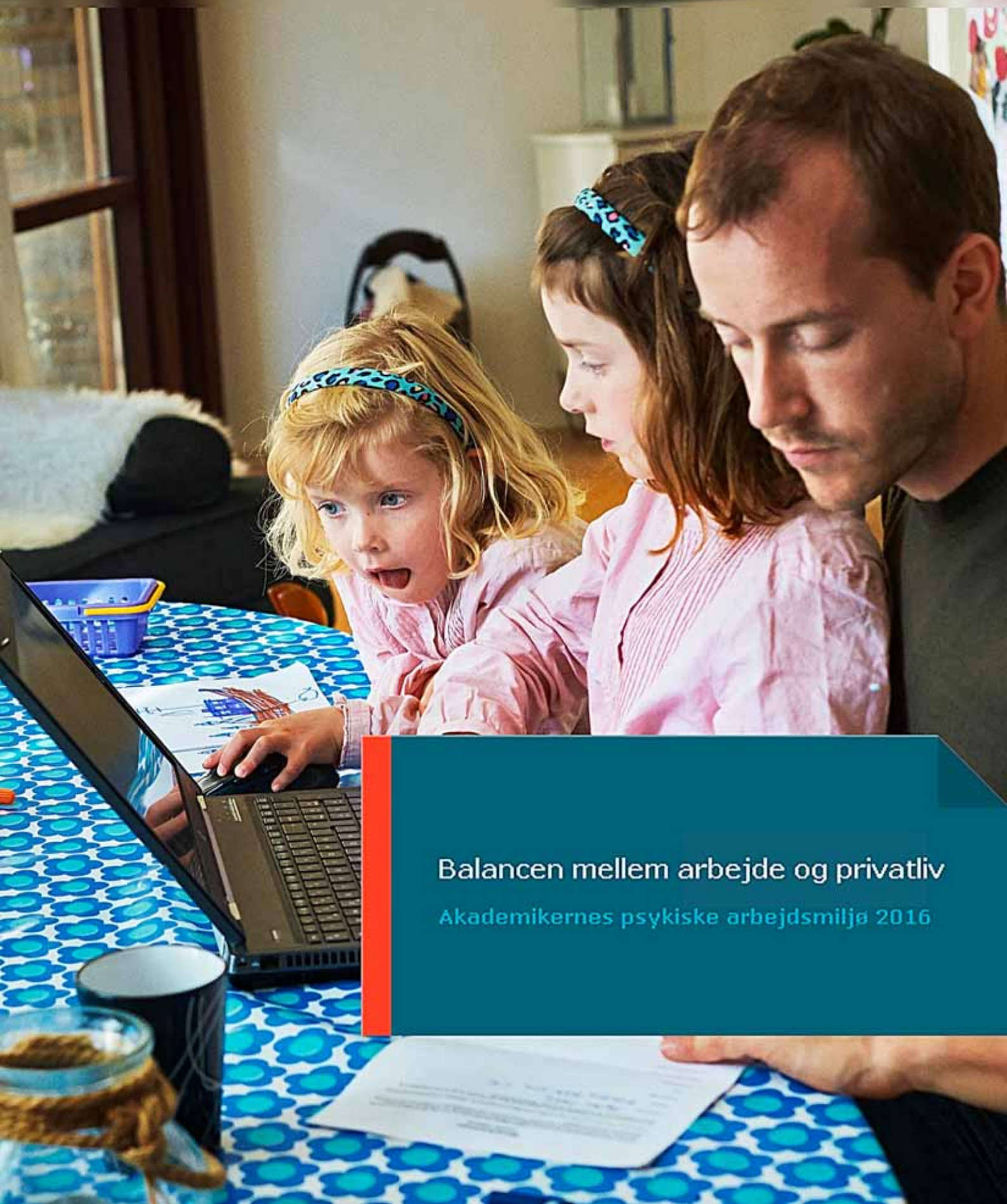

AC

Akademikerne

Balancen mellem arbejde og privatliv

Akademikernes psykiske arbejdsmiljø 2016

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater	2
Balance mellem arbejde og privatliv.....	3
Balance og fleksibilitet	7
Indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdstiden	9

Hovedresultater

- Knap hver tiende akademiker har blot en god balance i lav eller lavere grad.
- Akademikerne arbejder langt mere end deres formelt aftalte arbejdstid. Hvis bibeskæftigelsen samtidig inkluderes har over hver fjerde akademiker en arbejdsuge på over 45 timer.
- En arbejdsuge på over 45 timer har en negativ effekt på akademikernes balance mellem arbejde og privatliv.
- Kvindelige akademikere har en dårligere balance end deres mandlige akademiske kolleger.
- Akademikere mellem 30 og 59 år har generelt en dårligere balance.
- Privatansatte akademikere har den bedste balance.
- Produktiviteten kan forbedres med næsten 25 pct. ved at forbedre balancen mellem arbejde og privatliv.
- Hjemmeboende børn forringer balancen mellem arbejde og privatliv.
- Flexibiliteten på arbejdspladsen er vigtig for at sikre en god balance mellem arbejde og privatliv.
- Manglende indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdstiden har negative effekter for balancen mellem arbejde og privatliv

Balance mellem arbejde og privatliv

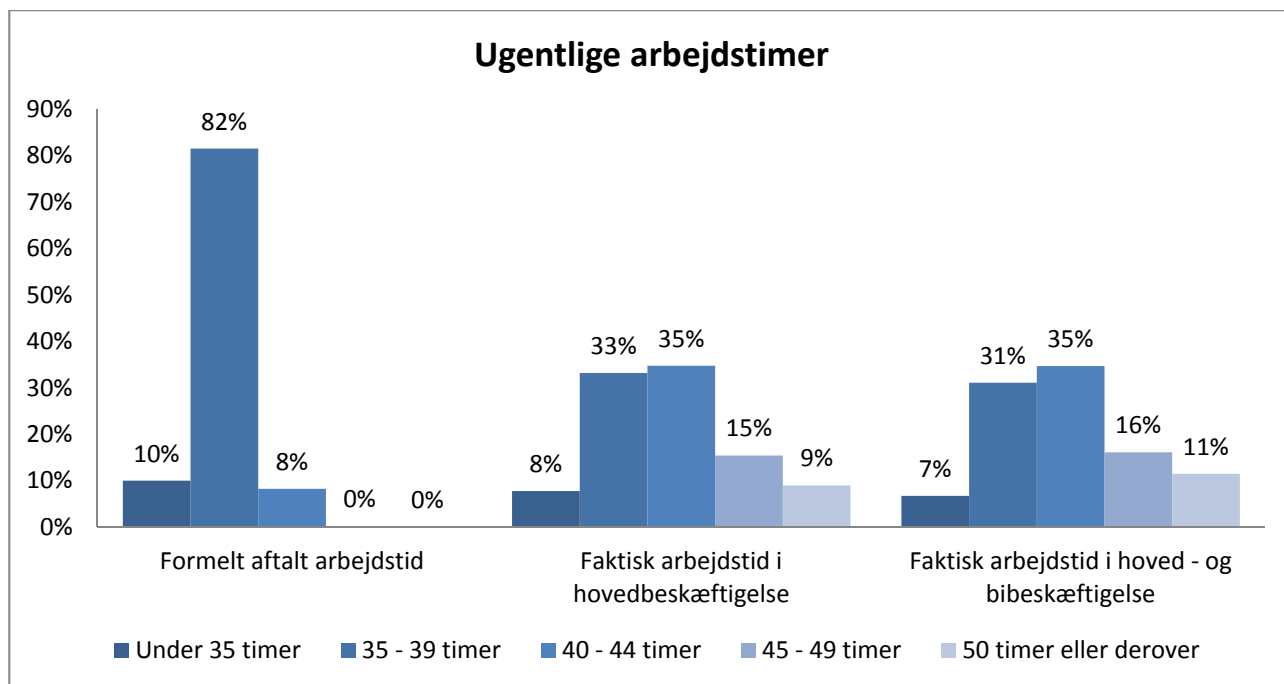
Undersøgelsen viser, at godt halvdelen af akademikerne i høj eller meget høj grad har en god balance mellem arbejdsliv og privatliv. 39 pct. har i nogen grad har en god balance. Mens det er knap hver tiende akademiker som i lav, meget lav grad eller slet ikke har en god balance.

Tabel 1

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?	
I meget høj grad	11 %
I høj grad	41 %
I nogen grad	39 %
I lav grad	8 %
I meget lav grad/slet ikke	1 %

Til trods for at hele 92 pct. af akademikerne har en formelt aftalt arbejdstid på under 40 timer, er det blot 41 pct. der faktisk har en arbejdstid på under 40 timer. Ligeledes viser figur 1, at næsten hver fjerde akademiker har en arbejdsuge på over 45 timer i hovedbeskæftigelsen. Billedet bliver endnu tydeligere når bibeskæftigelsen samtidig inkluderes, herefter har 27 pct. af akademikerne en arbejdsuge på over 45 timer.

Figur 1

Undersøgelsen viser, at der er en klar negativ sammenhæng mellem antallet af arbejdstimer og balancen mellem arbejde og privatliv. Således har 57 pct. af akademikerne, med under 45 arbejdstimer ugentligt, i høj eller meget høj grad en god balance – mens det blot gælder for godt hver tredje akademiker med 45 arbejdstimer eller flere.

Tabel 2

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?	Gennemsnitlig ugentlige arbejdstimer i hoved - og bibeskæftigelse		
	Under 45 timer	45 timer eller derover	I alt
I meget høj grad	13 %	5 %	11 %
I høj grad	44 %	30 %	41 %
I nogen grad	37 %	47 %	39 %
I lav grad	6 %	15 %	8 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	3 %	1 %

Akademikernes køn har en vis betydning for balancen mellem arbejde og privatliv. Her viser tabel 3, at kvinder i lavere grad end mænd har en god balance.

Tabel 3

	Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?		
	Kvinde	Mand	I alt
I meget høj grad	9 %	13 %	11 %
I høj grad	38 %	44 %	41 %
I nogen grad	43 %	36 %	39 %
I lav grad	9 %	7 %	8 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	1 %	1 %

Ydermere viser undersøgelsen, at akademikere mellem 30 og 59 år generelt har en dårligere balance mellem arbejde og privatliv, end deres henholdsvis yngre end 30 årige akademiske kolleger samt akademikere som er 60 år eller ældre.

Tabel 4

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?				
	Yngre end 30 år	30 - 44 år	45 - 59 år	60 år eller ældre
I meget høj grad	18 %	9 %	10 %	16 %
I høj grad	42 %	39 %	41 %	44 %
I nogen grad	32 %	41 %	40 %	33 %
I lav grad	7 %	9 %	8 %	7 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	1 %	1 %	1 %

Undersøges balancen mellem arbejde og privatliv på tværs af sektorer. Viser undersøgelsen, at de privatansatte akademikere i højere grad har en bedre balance mellem arbejde og privatliv. Således har 56 pct. af de privatansatte en god balance i høj eller højere grad. Mens dette er gældende for 49 pct. af de offentligt ansatte.

Tabel 5

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?			
	Offentlig	Privat	I alt
I meget høj grad	10 %	13 %	11 %
I høj grad	39 %	43 %	41 %
I nogen grad	41 %	36 %	39 %
I lav grad	9 %	7 %	8 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	1 %	1 %

Mellemliderne har generelt en dårligere balance end både medarbejderne såvel som de øverste ledere. Dette fremgår af tabel 6, hvor knap halvdelen af mellemliderne har en god balance i høj eller meget høj grad. Mens dette gælder for henholdsvis 52 pct. af medarbejderne og 57 pct. af de øverste ledere.

Tabel 6

	Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?		
	Medarbejder	Mellemlider	Øverste ledelse
I meget høj grad	11 %	9 %	24 %
I høj grad	41 %	40 %	33 %
I nogen grad	39 %	41 %	36 %
I lav grad	8 %	9 %	6 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	2 %	1 %

Balancen mellem arbejde og privatliv har en væsentlig betydning for den gennemsnitlige produktivitet. Akademikere som i meget lav grad eller slet ikke har en god balance har i gennemsnit en produktivitet på 7,2, mens produktiviteten for en akademiker med en meget høj grad af god balance ligger på 8,9. Der kan altså skabes en produktivitetsforbedring på næsten 25 pct. ved at forbedre akademikernes balance mellem arbejde og privatliv.

Tabel 7

	Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?				
	I meget lav grad/ slet ikke	I lav grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
Gennemsnitlig produktivitet	7,2	7,9	8,4	8,7	8,9

Akademikere med hjemmeboende børn har i lavere grad en god balance mellem arbejde og privatliv. Det følger af tabel 8 hvor 56 pct. af akademikerne uden hjemmeboende børn har en høj eller højere grad god balance. For akademikere med hjemmeboende børn er tallet henholdsvis 45 pct. hvis barnet er under 7 år samt 51 pct. hvis barnet er 7 år eller ældre.

Tabel 8

Har du generelt en god balance mellem arbejde og privatliv?	Har du hjemmeboende børn?		
	Nej	Ja, under 7 år	Ja, 7 år eller ældre
I meget høj grad	14 %	7 %	10 %
I høj grad	42 %	38 %	41 %
I nogen grad	35 %	44 %	40 %
I lav grad	8 %	9 %	8 %
I meget lav grad/ slet ikke	1 %	1 %	1 %

Balance og fleksibilitet

I undersøgelsen er akademikere med hjemmeboende børn blevet spurgt til, om åbningstiderne (inkl. lukkedage) i daginstitutioner er en hindring for, at de kan få en god balance mellem arbejde og privatliv¹. Undersøgelsen viser, at 9 pct. af akademikerne i høj eller meget høj grad oplever det som et problem, og at 21 pct. i nogen grad oplever det som et problem. Mens 70 pct. derfor kun i lav, meget lav grad eller slet ikke oplever det som et problem.

Opdeler man på gennemsnitlig ugentlig arbejdstid, viser undersøgelsen at de akademikere som har en arbejdsuge over 45 timer i markant højere grad oplever, at åbningstiderne er en hindring for deres gode balance.

Tabel 9

Er åbningstiderne (inkl. lukkedage) i daginstitutioner/SFO en hindring for, at du kan få en god balance mellem arbejde og privatliv?	Ugentlige antal arbejdstimer i hoved - og bibeskæftigelse		
	Under 45 timer	45 timer eller derover	I alt
I høj/meget høj grad	8 %	14 %	9 %
I nogen grad	19 %	25 %	21 %
I lav/meget lav grad/ slet ikke	73 %	60 %	70 %

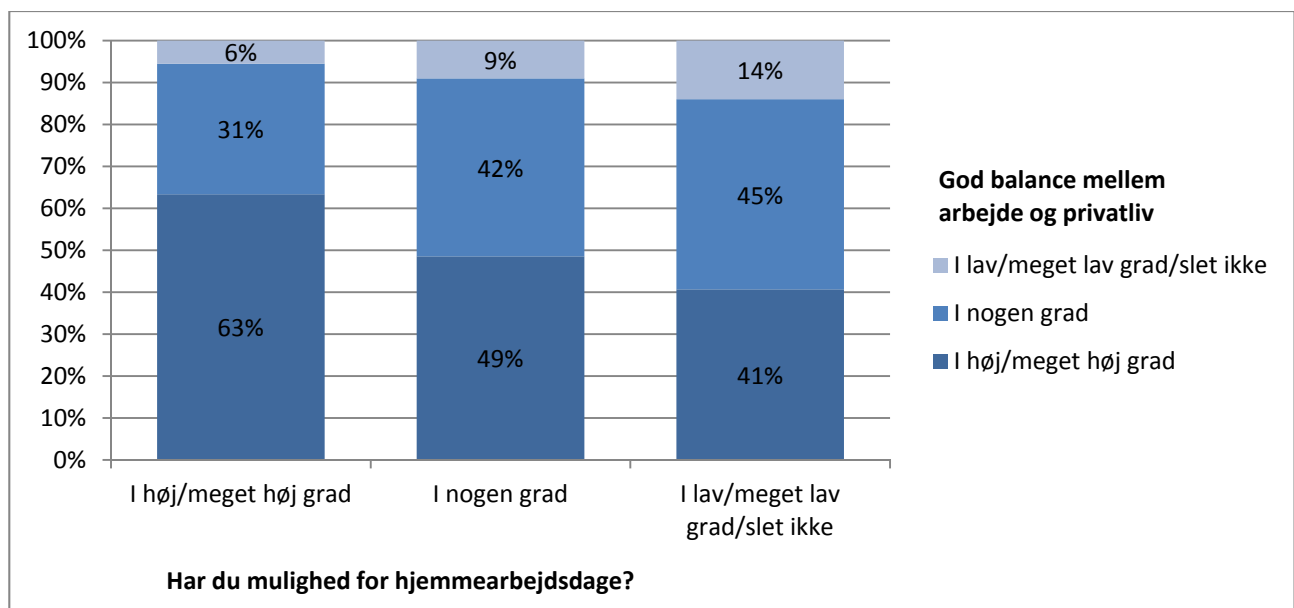
¹ Da en stor andel af akademikerne med hjemmeboende børn har børn i en alder, hvor de ikke benytter daginstitutioner, har der været en mulighed for at svare "ikke relevant". Disse besvarelser er bortsorteret forud for analysen.

En vigtig faktor for en god balance mellem arbejde og privatliv, er muligheden for hjemmearbejdsdage. Her viser analysen, at knap hver tredje (32 pct.) akademikere i høj eller meget høj grad har denne mulighed. Mens ligeledes 32 pct. kun i lav, meget lav grad eller slet ikke har den mulighed.

Figur 2 illustrerer vigtigheden i muligheden for hjemmearbejdsdage, 63 pct. af de akademikere, som i høj eller højere grad har mulighed for hjemmearbejdsdage, har samtidig en god balance i høj eller meget høj grad. Dette tal falder til 41 pct. for de akademikere som kun i lav eller lavere grad har mulighed for hjemmearbejdsdage.

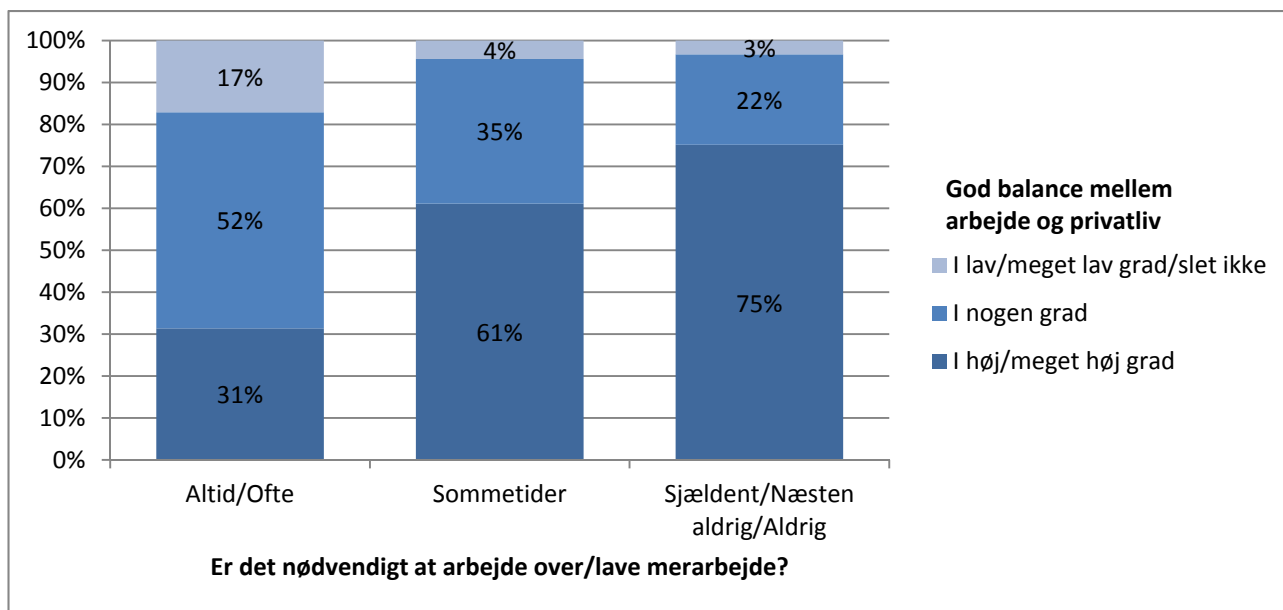
Figur 2

Som figur 1 illustrerede, arbejder akademikerne væsentligt mere end den formelt aftalte arbejdstid. Dette bliver også afspejlet i, at hele 41 pct. af akademikerne altid eller ofte, er nødt til at lave overarbejde. Ligeledes er 41 pct. af akademikerne sommetider nødt til overarbejde. Mens det blot er 17 pct. som kun oplever det sjældent eller aldrig.

Figur 3 viser, at de akademikere som altid eller ofte er nødt til overarbejde, har en markant dårligere balance mellem arbejde og privatliv.

Figur 3

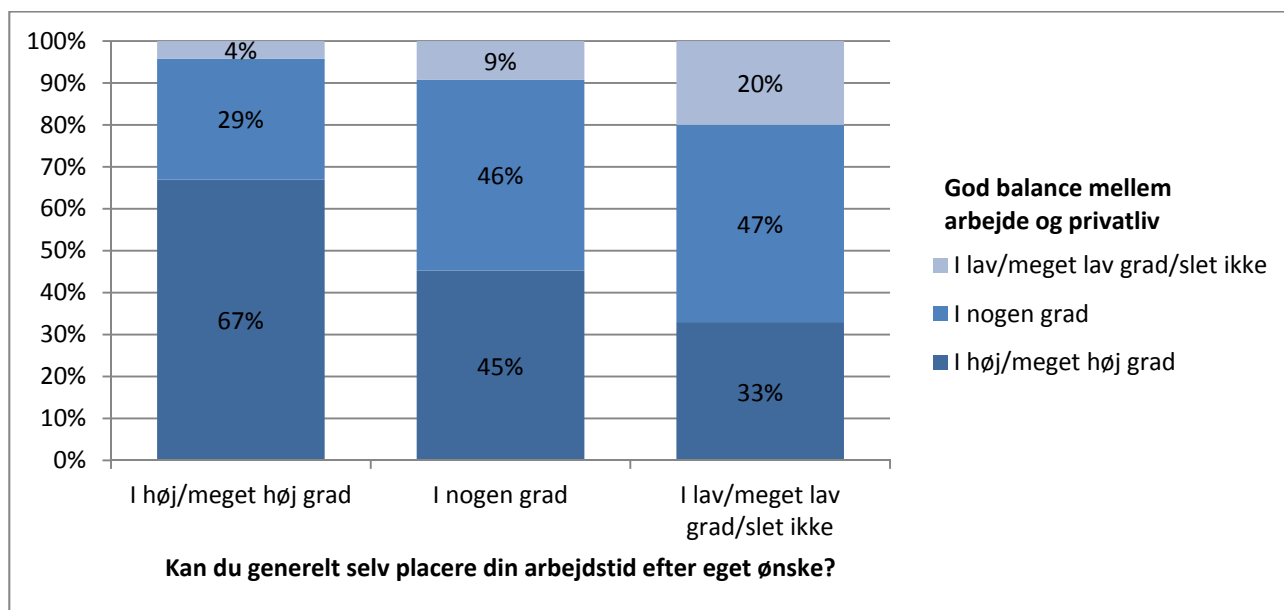

Indflydelse på tilrettelæggelsen af arbejdstiden

Akademikerne kan i overvejende grad selv placere deres arbejdstid efter eget ønske. Således kan 39 pct. af akademikerne kan i høj eller meget høj grad selv placere sin arbejdstid. 41 pct. kan i nogen grad selv placere deres arbejdstid. Mens altså hver femte kun i lav eller lavere grad selv kan placere deres arbejdstid.

Figur 4 viser at blot 33 pct. af de akademikere, som kun i lav eller lavere grad selv kan placere deres arbejdstid, har i høj eller meget høj grad en god balance. Dette gælder for 45 pct. af de akademikere som i nogen grad selv kan placere deres arbejdstid. For akademikere der i høj eller meget høj grad selv kan placere deres arbejdstid, har 67 pct. af disse en god balance.

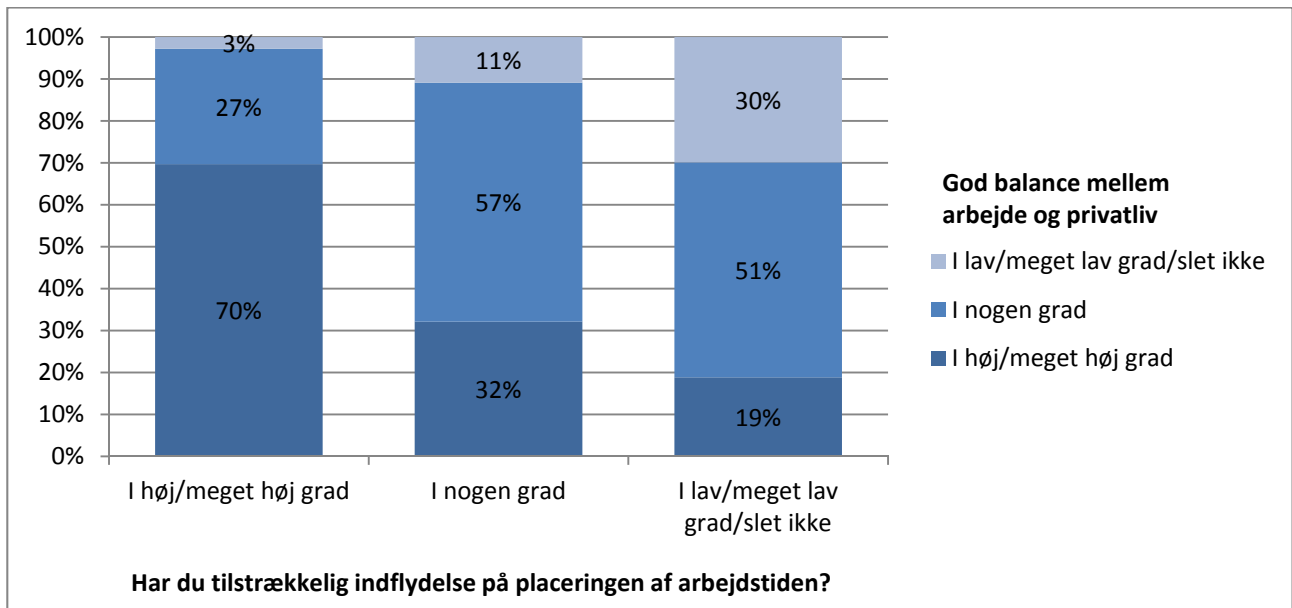
Figur 4

Til trods for at 39 pct. af akademikerne, i høj eller meget høj grad, selv kan placere deres arbejdstid, er det hele 56 pct. der i høj eller meget høj grad oplever, at de har tilstrækkelig indflydelse på placeringen af arbejdstiden. Over hver fjerde (28 pct.) har i nogen grad tilstrækkelig indflydelse, mens 16 pct. kun i lav eller lavere grad har tilstrækkelig indflydelse.

Figur 5 viser, at tilstrækkelig indflydelse på placeringen af arbejdstiden har stor betydning for balancen mellem arbejde og privatliv. Således har 70 pct. af de akademikere, som i høj eller meget høj grad har tilstrækkelig indflydelse, en god balance i høj eller meget høj grad. Mens dette tal falder til blot 19 pct. af de akademikere, som kun i lav eller lavere grad har tilstrækkelig indflydelse.

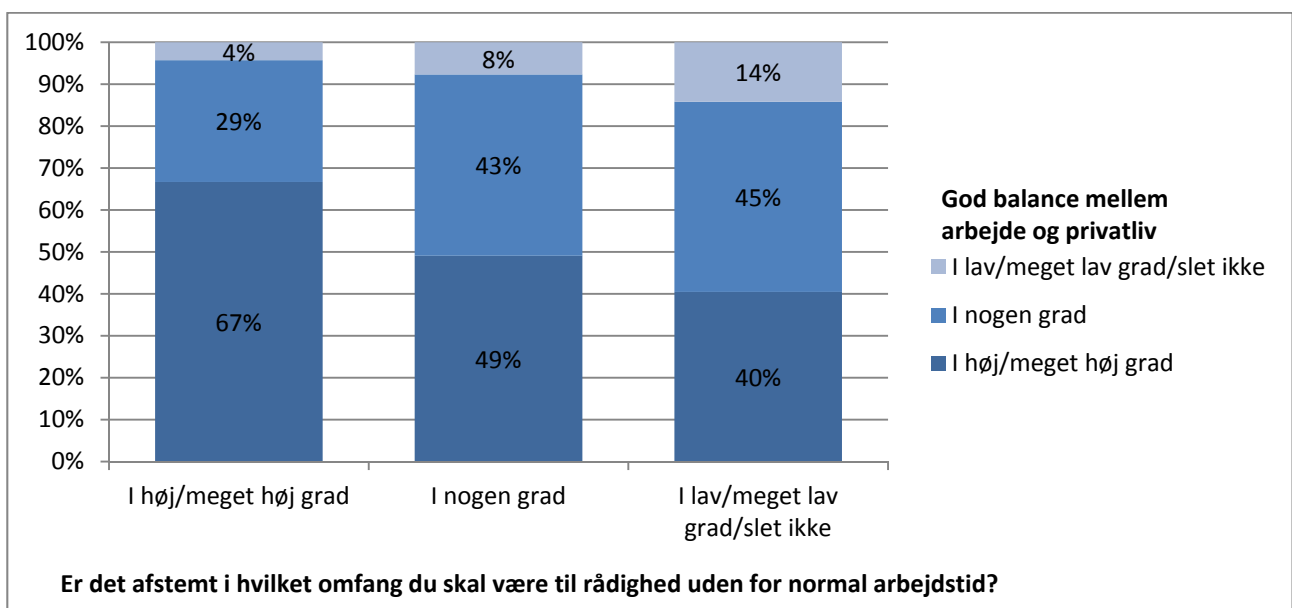
Figur 5

Kun godt hver fjerde akademiker (27 pct.) har i høj eller meget høj grad afstemt med deres nærmeste leder, i hvilket omfang det forventes, at de står til rådighed uden for normal arbejdstid. 27 pct. af akademikerne har i nogen grad afstemt, mens hele 46 pct. af akademikerne kun i lav eller lavere grad har afstemt rådighedsomfanget med nærmeste leder.

Figur 6 viser hvor vigtigt det er at have afstemt omfanget, som det forventes, at akademikeren skal stå til rådighed i uden for normal arbejdstid. Blot 40 pct. af de akademikere, som i lav eller lavere grad har afstemt rådighedsomfanget, har en god balance mellem arbejde og privatliv. Til forskel gælder dette for 67 pct. af de akademikere, som i høj eller meget høj grad har afstemt rådighedsomfanget.

Figur 6

Nørre Voldgade 29

DK-1358 København K

Tlf: +45-33 69 40 40